

“Waarom Wij In De Sterren Geloven”

“Over karma, karakter en kosmische ritmes”

David Gallas

Inhoudsopgave

DEEL I – Waarom mensen systemen zoeken

1. De behoefte aan houvast

- Onzekerheid en controle
- Crisis → betekeniszoektocht
- Waarom astrologie nooit verdwijnt

2. Tijd als cultuur

- Lineaire tijd (Westen)
- Cyclische tijd (Oosten)
- Ritmische tijd (Java)

DEEL II – Westerse astrologie

3. De tropische dierenriem

- Zonnetekens
- Psychologische astrologie
- Identiteit en ego

4. Het mensbeeld

- Persoonlijkheid
- Archetypen
- Zelfontwikkeling

Sterk punt:

Westerse astrologie = psychologisch model

DEEL III – Jyotish (Vedisch)

5. Siderische dierenriem

- Werkelijke sterrenpositie
- Karma en dharma

6. Karma, dasha en remedie

- Niet fatalistisch, maar correctief
- Mantra, edelstenen, discipline

Sterk punt:

Jyotish = moreel-karmisch model

DEEL IV – Indonesische systemen (Primbon / Weton / Pawukon)

7. Tijd als energieveld

- Weton
- Wuku
- Neptu

8. De sociale dimensie

- Harmonie
- Jodoh
- Collectieve afstemming

Sterk punt:

Primbon = relationeel en ritmisch model

Vergelijkingshoofdstuk (cruciaal)

9. Wat zeggen ze over:

Karakter?

- Westers: psychologisch
- Jyotish: karmisch
- Primbon: relationeel

Relatie?

- Westers: synastrie
- Jyotish: gunamilan / nakshatra
- Primbon: neptu-som

Crisis?

- Westers: transit
- Jyotish: dasa / gochar
- Primbon: tijdsveld

Belangrijk hoofdstuk

10. Is het waar?

Niet:

“Werkt het?”

Maar:

- Werkt het als spiegel?
- Werkt het als structuur?
- Werkt het als moreel kompas?

Hier kun je filosofisch worden.

DEEL V – Wat zoeken mensen eigenlijk?

11. Controle of betekenis?

12. De angst voor toeval

13. De troost van patroon

14. De gevaren van afhankelijkheid

Dit maakt het boek volwassen.

DEEL VI – Jouw synthese

15. Wat combineer je?

Bijvoorbeeld:

- Westers → zelfkennis
- Jyotish → karmische richting
- Primbon → timing en harmonie

Niet als “gelijk hebben”.

Maar als:

Drie lenzen op één werkelijkheid.

Inleiding

Al van jongs af aan vond ik astrologische duidingen intrigerend.

Niet omdat ik er blind in geloofde.

Maar omdat er soms iets in zat.

Een zin in een horoscoop.

Een typering van karakter.

Een beschrijving van een periode.

En telkens weer die lichte aarzeling:

Hoe kan dit kloppen?

Was het toeval?

Was het zo algemeen geformuleerd dat iedereen er wel iets van zichzelf in herkent?

Of zat er werkelijk een verband tussen tijd en mens?

Die vraag liet mij nooit helemaal los.

Astrologie beweert immers iets groots.

Dat het moment van geboorte — het exacte uur, de plaats, de stand van hemellichamen — iets zegt over wie je bent.

Over karakter.

Over aanleg.

Over richting.

Maar hoe kan tijd karakter vormen?

Ligt mijn aard dan al besloten in een kosmische klok?

Is identiteit iets dat me overkomt, of iets dat ik maak?

Jarenlang bewoog ik mij tussen fascinatie en scepsis.

Ik las.

Ik vergeleek.

Ik herkende.

En ik relativeerde weer.

Tot ik op een Indonesisch schema stuitte — een ogenschijnlijk eenvoudig systeem om via berekening de “juiste dag” of de energetische kwaliteit van een moment vast te stellen.

Het was geen westerse horoscoop.

Geen psychologisch profiel.

Geen ingewikkelde planetentabel.

Het was wiskundig.

Kalendergebonden.

Ritmisch.

En toch — of misschien juist daarom — zat er iets in.

Niet alles.

Niet onfeilbaar.

Maar genoeg om opnieuw die oude vraag wakker te maken:

Is dit bijgeloof?

Of had ik er een geloof bij?

Misschien is dat de kern van mijn zoektocht.

Niet bewijzen dat de sterren ons besturen.

Niet ontkennen dat mensen patronen projecteren.

Maar onderzoeken waarom deze systemen telkens terugkeren.

Waarom zij herkenning oproepen.

Waarom zij betekenis lijken te geven aan wat anders willekeurig voelt.

Dit boek is geen verdediging van astrologie.

En ook geen ontmaskering.

Het is een onderzoek.

Naar tijd.

Naar karakter.

Naar karma.

Naar ritme.

En vooral naar de vraag waarom wij, ondanks wetenschap, ondanks scepsis, ondanks moderniteit, blijven kijken naar de hemel wanneer het leven onduidelijk wordt.

Misschien zoeken wij geen voorspelling.

Misschien zoeken wij samenhang.

En misschien is dat menselijker dan wij willen toegeven.

Veel leesplezier, David Gallas

DEEL I – Waarom mensen systemen zoeken

1. De behoefte aan houvast

Er is een moment in ieder mensenleven waarop de vaste grond onder de voeten begint te bewegen. Niet altijd spectaculair. Soms stil. Soms onzichtbaar.

Een verlies.

Een ziekte.

Een relatie die schuurt.

Een plotselinge wending in werk of roeping.

En dan komt de vraag die ouder is dan beschaving:

Waarom?

Niet: wat moet ik doen?

Maar: wat betekent dit?

Op dat punt beginnen mensen omhoog te kijken.

Niet omdat de sterren spreken.

Maar omdat wij patronen nodig hebben.

Onzekerheid en controle

De mens is het enige wezen dat weet dat hij sterfelijk is.

Dat weet dat het leven onvoorspelbaar is.

Dat weet dat morgen alles anders kan zijn.

Die kennis is een last.

We leven in een universum dat zich niets aantrekt van onze plannen.

Toeval kan een leven breken.

Een ontmoeting kan een levenspad veranderen.

En toch verdraagt de menselijke geest chaos slecht.

Wij zoeken samenhang.

Wij zoeken oorzaak.

Wij zoeken richting.

Wanneer controle ontbreekt, ontstaat een dieper verlangen: betekenis.

Astrologie, in welke cultuur dan ook, biedt geen absolute controle.

Maar ze biedt structuur.

Ze zegt:

- Dit is geen willekeur.
- Er is een ritme.
- Jij staat niet los van de kosmos.

Dat alleen al geeft rust.

Crisis → betekeniszoektocht

Historisch gezien bloeit astrologie altijd in tijden van onzekerheid.

In de Oudheid, wanneer rijken instorten.

In de Middeleeuwen, tijdens pest en oorlog.

In de twintigste eeuw, na wereldoorlogen.

En vandaag, in een tijd van snelle verandering, digitale versnelling en existentiële twijfel.

Crisis doet iets bijzonders:

Ze breekt oude zekerheden af.

Maar ze opent ook de deur naar diepere vragen.

Wanneer vaste structuren wegvallen — religie, gemeenschap, traditie — gaan mensen zelf zoeken.

Ze zoeken:

- Een persoonlijk kompas
- Een teken
- Een bevestiging
- Een duiding

Niet per se een voorspelling.

Maar een verhaal waarin hun ervaring past.

Astrologie geeft een narratief kader.

Je bent niet zomaar ongelukkig.

Je zit in een transit.

Je zit in een dasha.

Je zit in een moeilijke neptu-periode.

De taal verschilt per cultuur, maar het mechanisme is identiek:

Crisis wordt betekenis.

Waarom astrologie nooit verdwijnt

Elke paar decennia wordt astrologie “ontkracht”.

Ze wordt weggezet als bijgeloof.

Als onwetenschappelijk.

Als projectie.

En toch verdwijnt ze niet.

Waarom?

Omdat astrologie niet primair een voorspellingsinstrument is.

Ze is een ordeningsmodel.

Zij beantwoordt vragen die wetenschap niet probeert te beantwoorden:

- Wat betekent dit voor mij?
- Wie ben ik in het grotere geheel?
- Waarom voelt dit als mijn pad?
- Is er richting in wat ik meemaak?

Wetenschap verklaart hoe.

Astrologie probeert te duiden waarom.

Bovendien heeft astrologie drie kenmerken die haar duurzaam maken:

1. Ze is persoonlijk

Ze spreekt over jou. Niet over de mens in het algemeen.

2. Ze is symbolisch

Symbolen zijn flexibel en diep. Ze passen zich aan cultuur en tijd aan.

3. Ze is cyclisch

Ze sluit aan bij natuurlijke ritmes: dag en nacht, maanfasen, seizoenen.

Zolang mensen in cycli leven, zullen ze cyclische verklaringsmodellen blijven zoeken.

De psychologische laag

Er is nog een diepere reden.

De mens is een patroonherkennend wezen.

Ons brein zoekt verbanden, zelfs waar ze niet direct zichtbaar zijn.

Maar dat betekent niet dat het zoeken naar patroon altijd irrationeel is.

Het is een fundamentele eigenschap van bewustzijn.

Wanneer wij een patroon herkennen in ons leven, een terugkerend thema, een herhalende crisis, een karmische relatie, voelen wij samenhang.

Samenhang geeft rust.

Astrologie werkt daarom minder als voorspellende wetenschap, en meer als spiegel.

Ze externaliseert innerlijke processen.

Ze geeft taal aan wat we vaag aanvoelen.

En taal is macht.

Wat benoemd kan worden, kan gedragen worden.

De existentiële laag

De diepste laag is misschien deze:

Astrologie biedt een kosmische bedding.

Ze zegt:

Je leven staat niet op zichzelf.
Je bent onderdeel van een groter ritme.
Tijd heeft kwaliteit.
Momenten hebben betekenis.

Voor sommige mensen is dat religie.
Voor anderen is dat astrologie.
Voor weer anderen is het filosofie.

Maar de behoefte is dezelfde:

Niet in een leeg universum leven.

Geen naïviteit, maar noodzaak

Het zoeken naar systemen is geen zwakte.
Het is een menselijke noodzaak.

We bouwen kalenders.
We bouwen mythologieën.
We bouwen psychologische modellen.
We bouwen astrologische kaarten.

Omdat pure chaos ondraaglijk is.

De vraag is dus niet:

“Is astrologie waar?”

Maar:

“Wat doet zij voor de mens?”

En het antwoord is helder:

Ze geeft vorm aan onzekerheid.
Ze biedt taal aan ervaring.
Ze maakt crisis interpreteerbaar.

Daarom verdwijnt ze niet.

Niet in Babylon.

Niet in India.

Niet in Java.

Niet in Europa.

En niet in onze tijd.

2. Tijd als cultuur

Wie over astrologie spreekt, spreekt in wezen over tijd.

Niet over planeten.

Niet over sterren.

Maar over tijd.

Want astrologische systemen verschillen niet alleen in techniek, ze verschillen in hun opvatting van wat tijd is.

En tijd is geen neutrale werkelijkheid.

Tijd is cultuur.

Hoe een beschaving tijd begrijpt, bepaalt hoe zij leven, lot en verantwoordelijkheid begrijpt.

Lineaire tijd – het Westen

In het Westen wordt tijd meestal ervaren als een rechte lijn.

Verleden → heden → toekomst.

We bewegen vooruit.

We groeien.

We ontwikkelen ons.

We verbeteren onszelf.

Deze lineaire tijdsopvatting heeft diepe wortels:

- Het joods-christelijke denken: schepping → geschiedenis → einde der tijden.
- De Verlichting: vooruitgang en ontwikkeling.
- De moderne psychologie: persoonlijke groei en zelfontplooiing.

In deze tijdsbeleving is het leven een traject.

Je begint ergens.

Je ontwikkelt je.

Je bereikt doelen.

Zelfs astrologie in het Westen weerspiegelt dit denken.

De geboortehoroscoop wordt vaak gelezen als:

- Wie ben je?
- Wat zijn je talenten?
- Wat moet je ontwikkelen?
- Wat ligt vóór je?

Transits worden gezien als fases in groei.

Crisis wordt gezien als ontwikkelingsmoment.

Het onderliggende mensbeeld is:

De mens kan zichzelf vormen.

Tijd is vooruitgang.

Cyclische tijd – het Oosten

In veel oosterse tradities is tijd geen lijn, maar een cirkel.

Wat geweest is, keert terug.

Wat gezaaid is, wordt geoogst.

Hier ontstaat het karmische denken.

Niet:

Wat ga ik worden?

Maar:

Wat draag ik mee?

In de Vedische traditie (Jyotish) wordt tijd ervaren als herhaling binnen grotere cycli:

- Mahayuga's
- Dasha-systemen
- Planetair ritme

Hier is tijd niet primair ontwikkeling, maar afwikkeling.

Je leeft je karma uit.

Je beweegt binnen een kosmisch schema.

Vrije wil bestaat, maar binnen grenzen.

De vraag wordt:

Wat is mijn dharma?

Wat is mijn juiste pad binnen dit karmisch veld?

In cyclische tijd ligt nadruk minder op vooruitgang, en meer op balans.

Wat uit balans is geraakt, zoekt herstel.

Ritmische tijd – Java

De Javaanse tijdservaring voegt een derde laag toe.

Niet lineair.

Niet puur cyclisch.

Maar ritmisch.

In de Javaanse kalender (weton, pasaran, wuku) beweegt tijd als een gelaagd weefsel.

- 7-daagse week

- 5-daagse pasaran
- 30 wuku
- 210-daagse cyclus

Tijd is hier geen abstracte grootheid, maar een energetische kwaliteit.

Elke dag heeft karakter.

Elke combinatie heeft trilling.

De vraag is niet:

Waar ga ik heen?

Of:

Wat draag ik uit het verleden?

Maar:

Is dit moment in harmonie?

Javaanse tijd is relationeel.

Zij kijkt naar afstemming.

Een huwelijk wordt niet gepland op basis van persoonlijke groei.

Maar op basis van harmonie tussen ritmes.

Een reis wordt niet alleen beoordeeld op logistiek.

Maar op energetische geschiktheid.

Hier staat niet vooruitgang of karma centraal, maar evenwicht.

Tijd is een veld waarin men beweegt.

Drie tijdsbelevingen, drie mensbeelden

Wanneer we deze drie systemen naast elkaar leggen, zien we hoe diep cultuur doorwerkt in astrologie.

Tijdstype	Kernvraag	Mensbeeld
Lineair	Wie kan ik worden?	Ontwikkkelende persoonlijkheid
Cyclisch	Wat draag ik mee?	Karmisch wezen
Ritmisch	Is dit moment in harmonie?	Relationeel ingebedde mens
Geen van deze is “juister”.		
Ze benadrukken verschillende aspecten van mens-zijn.		

Wat betekent dit voor de zoeker?

Wanneer iemand astrologie raadpleegt, zoekt hij vaak impliciet naar een tijdsmodel.

Iemand die worstelt met identiteit voelt zich aangetrokken tot Westerse astrologie.

Iemand die zoekt naar karmische verklaring tot Jyotish.

Iemand die harmonie zoekt in relatie of timing tot Primbon.

Maar in werkelijkheid leven we alle drie tegelijk.

Wij ontwikkelen ons.

Wij dragen verleden mee.

Wij zoeken harmonie in het moment.

Daarom blijven meerdere systemen naast elkaar bestaan.

Tijd als spiegel van beschaving

Een cultuur die vooruitgang centraal stelt, ontwikkelt lineaire astrologie.

Een cultuur die reïncarnatie centraal stelt, ontwikkelt karmische astrologie.

Een cultuur die sociale harmonie centraal stelt, ontwikkelt ritmische astrologie.

Astrologie is dus geen universele waarheid.

Zij is een culturele taal voor tijd.

En tijd is hoe een beschaving het bestaan begrijpt.

DEEL II – Westerse astrologie

3. De tropische dierenriem

Westerse astrologie is gebaseerd op de zogenaamde tropische dierenriem.

Dit systeem is niet primair georiënteerd op de zichtbare sterrenbeelden, maar op de relatie tussen aarde en zon.

De dierenriem begint bij het lentepunt, het moment waarop de zon de hemelequator kruist rond 21 maart. Dit punt wordt gedefinieerd als 0° Ram (Aries), ongeacht de verschuiving van de sterrenhemel door precessie.

Met andere woorden: de tropische dierenriem is seizoensgebonden, niet stergebonden.¹

Hier ligt een fundamenteel verschil met Jyotish, dat later besproken zal worden.

Zonnetekens

In de populaire Westerse astrologie staat het zonneteken centraal.

De zon symboliseert:

- kernidentiteit
- vitaliteit
- wilskracht
- bewust ego

Dit idee heeft zich vooral ontwikkeld in de 20e eeuw, toen astrologie sterk psychologisch werd geïnterpreteerd.²

Voorheen lag de nadruk meer op het gehele horoscoopbeeld, inclusief ascendant, maan en planetaire aspecten. Maar door massamedia (krantenhoroscopen vanaf begin 1900) werd het zonneteken hét

herkenningspunt.³

De zon vertegenwoordigt in dit systeem het bewuste zelf.

Niet:

Wat is je karma?

Maar:

Wie ben jij?

Psychologische astrologie

Een belangrijke verschuiving vond plaats in de 20e eeuw, onder invloed van de dieptepsychologie.

Met name:

- Carl Gustav Jung

- Dane Rudhyar
- Liz Greene

Jung beschouwde astrologie als een symbolisch systeem dat synchroniciteit weerspiegelt — een betekenisvolle samenloop van innerlijke en uiterlijke gebeurtenissen.⁴

Dane Rudhyar (1895–1985) transformeerde astrologie van een voorspellingssysteem naar een ontwikkelingsmodel.⁵

Hij zag de geboortehoroscoop als een blauwdruk van potentieel, geen vaststaand lot.

Hier ontstaat wat we nu kennen als psychologische astrologie:

- De horoscoop als persoonlijkheidsstructuur
- Planeten als archetypen
- Aspecten als innerlijke spanningsvelden

Astrologie werd daarmee een taal van zelfkennis.

Identiteit en ego

Binnen Westerse astrologie staat het individu centraal.

Dit weerspiegelt een bredere culturele verschuiving in het Westen:

Van gemeenschap naar individu.

Van lot naar zelfontplooiing.

Het ego wordt niet gezien als illusie (zoals in sommige oosterse tradities), maar als noodzakelijke structuur van bewustzijn.

De zon staat voor:

- Zelfexpressie
- Autonomie
- Persoonlijke richting

De vraag is dus niet:

Wat moet ik uitwerken?

Maar:

Wie ben ik werkelijk?

En:

Hoe kan ik authentiek leven?

Dit maakt Westerse astrologie aantrekkelijk in moderne samenlevingen waarin persoonlijke identiteit centraal staat.

4. Het mensbeeld

Het onderliggende mensbeeld van Westerse astrologie is humanistisch.

De mens is:

- Een individu
- Met unieke talenten
- Die zich kan ontwikkelen
- Binnen een levensloop

Planetaire transits worden niet gezien als straf, maar als ontwikkelingskansen.

Crisis is groei.

Spanning is potentieel.

Hier zien we de invloed van de humanistische psychologie (Maslow, Rogers) en het idee van zelfactualisatie.⁶

Astrologie wordt daarmee geen noodlotsleer, maar een begeleidingsinstrument.

Kritische reflectie

Deze benadering heeft kracht.

Zij bevordert zelfkennis.

Zij ondersteunt persoonlijke verantwoordelijkheid.

Zij stimuleert bewustwording.

Maar zij heeft ook beperkingen.

Ze kan:

- Narcistisch worden
- Te veel focussen op zelfontplooiing
- Sociale en karmische context negeren

Het Westen leest de kosmos door de lens van het individu.

Dat is geen zwakte — het is cultuur.

Maar het is niet universeel.

In het volgende hoofdstuk zullen we zien hoe Jyotish een ander mensbeeld presenteert — minder gericht op ego, meer op karma en dharma.

Bronnen

1. Champion, Nicholas. A History of Western Astrology, Vol. 2. Continuum, 2009.
2. Hand, Robert. Planets in Transit. Whitford Press, 1976.
3. Holden, James. A History of Horoscopic Astrology. AFA, 1996.

4. Jung, C.G. Synchronicity: An Acausal Connecting Principle. Princeton University Press, 1952.
5. Rudhyar, Dane. The Astrology of Personality. 1936.
6. Greene, Liz. The Astrology of Fate. Weiser, 1984.

4. Het mensbeeld

Westerse astrologie rust op een impliciet mensbeeld dat sterk samenhangt met de ontwikkeling van de moderne psychologie.

Waar oudere astrologische tradities spraken over lot, invloeden en kosmische determinatie, verschuift in de 20e eeuw de nadruk naar persoonlijkheid, innerlijke dynamiek en bewustwording.

De centrale vraag wordt: Wie ben ik?

Niet: Wat overkomt mij?

Persoonlijkheid

Binnen de moderne Westerse astrologie wordt de geboortehoroscoop gelezen als een psychologisch patroon.

De zon symboliseert identiteit.

De maan emotionele behoeften.

Mercurius denken.

Venus relatie- en waardepatronen.

Mars wil en daadkracht.

Planeten worden niet langer alleen gezien als externe invloeden, maar als interne functies van de psyche.¹

Deze interpretatie sluit nauw aan bij de opkomst van de persoonlijkheidspsychologie in de 20e eeuw.

Astrologie werd een taal om karakterstructuren te beschrijven.

Niet toevallig ontstaat dit in een tijd waarin het individu centraal komt te staan in westerse samenlevingen.

De geboortehoroscoop wordt daarmee:

- Een psychogram
- Een karakterkaart
- Een structuur van mogelijkheden

Dit is een fundamentele verschuiving ten opzichte van klassieke astrologie, die sterker deterministisch was.²

Archetypen

Een cruciale ontwikkeling in de psychologische astrologie is de invloed van Carl Gustav Jung.

Jung introduceerde het concept van het collectief onbewuste en archetypen, universele symbolische patronen die in alle culturen voorkomen.³

Astrologische symbolen bleken zich gemakkelijk te laten lezen als archetypische energieën.

Mars werd niet alleen een planeet, maar het archetype van strijd, assertiviteit en daadkracht.
Venus werd het archetype van verbinding, schoonheid en verlangen.
Saturnus het archetype van begrenzing, structuur en verantwoordelijkheid.

In deze benadering is astrologie geen natuurkundige kracht, maar een symbolisch systeem dat synchroon loopt met psychische processen.⁴

Dane Rudhyar werkte deze visie uit en stelde dat astrologie gelezen moet worden als een symbolische taal van menselijke ervaring.⁵

Astrologie werd daarmee geen geloof in planeteninvloed, maar een methode om innerlijke archetypen te begrijpen.

Dit maakte het systeem aantrekkelijk voor een modern publiek dat minder geïnteresseerd was in fatalisme en meer in zelfinzicht.

Zelfontwikkeling

De psychologische benadering van astrologie is sterk verbonden met het idee van zelfontwikkeling.

Transits worden niet meer primair gezien als gebeurtenissen die “gebeuren”, maar als perioden waarin bepaalde innerlijke thema’s geactiveerd worden.

Saturnus-transit?

Een tijd van volwassenwording.

Pluto-transit?

Een tijd van transformatie.

Jupiter-transit?

Een fase van groei en expansie.

Hier zien we duidelijke parallellen met de humanistische psychologie van Abraham Maslow en Carl Rogers, waarin de mens wordt gezien als een wezen dat zich kan ontplooien.⁶

Astrologie ondersteunt in deze visie:

- Zelfreflectie
- Integratie van schaduw
- Bewust omgaan met spanningen

De horoscoop is geen veroordeling, maar een potentieel.

Het sterke punt

Het sterke punt van Westerse astrologie ligt precies hier:

Zij functioneert als een psychologisch model.

Niet als kosmische wet.

Niet als karmische boekhouding.

Maar als spiegel van innerlijke dynamiek.

Zij biedt:

- Taal voor persoonlijkheid
- Inzicht in patronen
- Een kader voor groei

Daarmee sluit zij naadloos aan bij een cultuur waarin identiteit en authenticiteit centraal staan.

Kritische kanttekening

Toch is er een spanningsveld.

Wanneer astrologie volledig psychologisch wordt geïnterpreteerd, kan zij haar kosmische dimensie verliezen.

Zij wordt dan:

- Een karaktertypologie
- Een persoonlijkheidssysteem
- Een symbolisch psychologisch instrument

Dat is waardevol, maar het is ook beperkt.

Westerse astrologie weerspiegelt een cultuur waarin het individu centraal staat.

Dat maakt haar krachtig.

Maar ook cultureel bepaald.

In het volgende deel zullen we zien hoe Jyotish een ander mensbeeld hanteert, waarin de nadruk minder ligt op ego en persoonlijkheid, en meer op karma, dharma en kosmische orde.

Bronnen

1. Greene, Liz. The Astrology of Fate. Weiser, 1984.
2. Champion, Nicholas. A History of Western Astrology, Vol. 2. Continuum, 2009.
3. Jung, C.G. The Archetypes and the Collective Unconscious. Princeton University Press, 1959.
4. Jung, C.G. Synchronicity: An Acausal Connecting Principle. Princeton University Press, 1952.
5. Rudhyar, Dane. The Astrology of Personality. 1936.
6. Maslow, Abraham. Motivation and Personality. 1954.

DEEL III – Jyotish (Vedisch)

5. De siderische dierenriem

Waar de Westerse astrologie de tropische dierenriem gebruikt, gebaseerd op de seizoenen, werkt Jyotish met de siderische dierenriem, die georiënteerd is op de feitelijke positie van de sterrenbeelden.¹

Door de precessie van de equinoxen verschuift het lentepunt langzaam ten opzichte van de sterrenhemel (ongeveer 1 graad per 72 jaar). In de Westerse astrologie blijft 0° Ram gekoppeld aan de lente-equinox. In Jyotish wordt deze verschuiving gecorrigeerd via een zogenaamde ayanamsa, waardoor de dierenriem wordt afgestemd op de actuele sterrenpositie.²

Dit verschil is niet slechts technisch.

Het weerspiegelt een andere visie op tijd en werkelijkheid.

De siderische dierenriem zegt impliciet:

De kosmos is objectief.

Wij passen ons aan de hemel aan.

Niet andersom.

Werkelijke sterrenpositie

In Jyotish wordt de hemel niet primair gezien als symbolische spiegel van de psyche, maar als kosmisch ordeningssysteem.

De naam “Jyotish” betekent letterlijk:

“Wetenschap van het licht.”³

Het licht van zon, maan en planeten wordt beschouwd als drager van informatie. Niet in mechanische zin, maar als uitdrukking van een kosmische orde (ṛta).

De horoscoop is daarom geen psychogram, maar een karmische kaart.

Zij toont:

- Welke neigingen (vasana's) men meebrengt
- Welke lessen in dit leven centraal staan
- Welke plichten (dharma) vervuld moeten worden

Het mensbeeld verschuift hiermee fundamenteel.

Niet:

Wie wil ik worden?

Maar:

Wat heb ik te vervullen?

Karma en dharma

Binnen Jyotish staat het concept van karma centraal.

Karma betekent niet simpelweg “lot”, maar “handeling”, en de gevolgen daarvan.⁴

Het leven wordt gezien als een voortzetting van eerdere oorzaken. De geboortehoroscoop weerspiegelt de karmische erfenis waarmee men dit leven betreedt.

Maar karma is geen gevangenis.

Naast karma staat dharma, de juiste orde, het passende pad, de morele verantwoordelijkheid van het individu binnen het grotere geheel.

Jyotish vraagt daarom niet alleen:

Wat overkomt mij?

Maar:

Hoe handel ik juist binnen mijn omstandigheden?

Hier zien we een morele dimensie die in Westerse astrologie minder expliciet aanwezig is.

6. Karma, dasha en remedie

Een uniek element van Jyotish is het dasha-systeem, planetaire tijdsperioden die de opeenvolging van karmische thema's in een leven structureren.⁵

Het meest gebruikte systeem, Vimshottari Dasha, verdeelt een mensenleven in opeenvolgende planetaire periodes.

Elke planeet krijgt een fase waarin haar thema's dominant zijn.

Bijvoorbeeld:

- Een Saturnus-dasha kan perioden van verantwoordelijkheid, beperking en rijping benadrukken.
- Een Venus-dasha kan relaties, kunst of verlangen centraal stellen.

Deze tijdsbenadering is cyclisch én karmisch.

Niet alles gebeurt tegelijk.

Er is een volgorde in ervaring.

Remedie

Wat Jyotish onderscheidt van veel Westerse benaderingen is het bestaan van remedies (upāya).

Als een planeet zwak of problematisch staat, worden bepaalde handelingen aanbevolen:

- Mantra
- Rituelen
- Edelstenen

- Vasten
- Donaties
- Specifieke gedragsaanpassingen

Remedies zijn geen magische oplossingen.

Ze zijn bedoeld als harmoniserende handelingen, manieren om bewust met karmische energie om te gaan.⁶

Hier wordt duidelijk dat Jyotish niet louter beschrijvend is, maar normatief.

Zij geeft advies.

Zij stuurt.

Zij veronderstelt dat de mens verantwoordelijkheid draagt binnen een kosmisch kader.

Het mensbeeld in Jyotish

De mens is in deze traditie:

- Een ziel in incarnatie
- Dragend een karmische geschiedenis
- Geplaatst in een moreel universum
- Gericht op dharmische vervulling

Het ego is niet het centrum, maar een voertuig.

Vrije wil bestaat, maar binnen karmische grenzen.

Dit maakt Jyotish existentieel dieper, maar ook zwaarder.

Zij vraagt discipline.

Zij vraagt verantwoordelijkheid.

Zij plaatst het individu binnen een grotere orde.

Vergelijking met het Westen

Waar Westerse astrologie zegt:

Ontwikkel je persoonlijkheid.

Zegt Jyotish:

Leef je dharma.

Waar het Westen spreekt over identiteit, spreekt Jyotish over plicht.

Waar het Westen focust op psychologische integratie, focust Jyotish op karmische afstemming.

Dit is geen hiërarchie.

Het zijn verschillende antwoorden op dezelfde menselijke vraag:

Hoe leef ik goed?

Bronnen

1. Pingree, David. Jyotiḥśāstra: Astral and Mathematical Literature. Harrassowitz, 1981.
 2. Frawley, David. Astrology of the Seers. Lotus Press, 1990.
 3. Rao, B.V. Raman. How to Judge a Horoscope. Motilal Banarsidass, 1997.
 4. Flood, Gavin. An Introduction to Hinduism. Cambridge University Press, 1996.
 5. Hart de Fouw, Robert & Dennis Svoboda. Light on Life: An Introduction to the Astrology of India. Lotus Press, 1996.
 6. Sutton, Komilla. The Essentials of Vedic Astrology. Element Books, 1999.
-

6. Karma, dasha en remedie

Jyotish wordt vaak verkeerd begrepen als fatalistisch.

Alsof alles vastligt.

Maar binnen de klassieke traditie is het systeem juist correctief.

Het uitgangspunt is:

Je draagt karma, maar je bent niet machteloos.

Niet fatalistisch, maar correctief

De geboortehoroscoop wordt in Jyotish gezien als een weergave van prārabdha karma, dat deel van het verleden dat in dit leven tot uitwerking komt.¹

Dit betekent niet dat alles vaststaat.

Het betekent dat bepaalde omstandigheden waarschijnlijker zijn.

De klassieke traditie onderscheidt drie vormen van karma:

- **Sanchita karma – de totale karmische voorraad**
- **Prārabdha karma – het deel dat in dit leven tot uitwerking komt**
- **Āgāmi karma – het karma dat men nu creëert**

De horoscoop toont primair prārabdha.

Maar hoe men ermee omgaat — dat behoort tot āgāmi.

Hier zit de ethische ruimte.

De planeet toont de les.

De mens kiest hoe hij leert.

Dasha: Tijd als karmische volgorde

Het Vimshottari-dasha systeem verdeelt het leven in opeenvolgende planetaire perioden van verschillende lengte.²

Elke periode activeert specifieke thema's:

- Saturnus → verantwoordelijkheid, beperking, volwassenwording
- Venus → relaties, verlangen, esthetiek
- Mars → strijd, actie, confrontatie
- Jupiter → groei, kennis, bescherming

Dit maakt tijd kwalitatief.

Niet elke periode is gelijk.

De mens leeft niet lineair, maar onder verschillende kosmische invloeden.

Belangrijk is:

Een moeilijke dasha betekent geen straf.

Zij betekent intensieve karmische verwerking.

Een Saturnus-periode kan zwaar zijn,
maar zij kan ook het karakter smeden.

Remedie: Upāya

Wat Jyotish onderscheidt van veel andere astrologische systemen is het bestaan van remedies (upāya).³

Wanneer een planeet zwak staat of problematisch geplaatst is, adviseert de traditie:

- **Mantra (klank als harmoniserend principe)**
- **Edelstenen (resonantie met planetaire frequenties)**
- **Vasten of discipline**
- **Donaties aan specifieke doelgroepen**
- **Rituele handelingen**

Deze remedies zijn geen magische trucjes.

Zij zijn gedrags- en bewustzijnsaanpassingen.

De onderliggende gedachte is dat karma niet alleen mentaal, maar ook energetisch werkt.

Een remedie is daarom geen ontkenning van karma,
maar een manier om er bewust mee samen te werken.

Mantra

Klank wordt in de Vedische traditie gezien als scheppende kracht (*śabda*).⁴

Door herhaling van een specifieke mantra wordt de geest afgestemd op een planetaire energie.

Dit is geen bijgeloof in klassieke zin, maar onderdeel van een metafysisch systeem waarin:

Klank → bewustzijn → werkelijkheid beïnvloedt.

Of men dit metafysisch of psychologisch interpreteert, is secundair.

Wat telt is de discipline die het vraagt.

Edelstenen

Edelstenen worden gekoppeld aan planeten:

- Robijn → Zon
- Parel → Maan
- Rode koraal → Mars

- Smaragd → Mercurius
- Gele saffier → Jupiter
- Diamant → Venus
- Blauwe saffier → Saturnus

Het dragen van een steen wordt gezien als versterking van een zwakke planeet.⁵

Critici beschouwen dit als symbolisch.

Binnen de traditie wordt het als energetisch gezien.

In beide gevallen is het doel harmonisatie.

Discipline

Misschien is dit het belangrijkste element.

Remedie betekent vaak:

- Vroeg opstaan
- Vasten op een specifieke weekdag
- Bewust handelen volgens dharma
- Doneren zonder eigenbelang

Hier wordt astrologie ethiek.

Jyotish is niet alleen een kaart.

Het is een gedragsleer.

Sterk punt

Jyotish = moreel-karmisch model

Waar Westerse astrologie vooral psychologisch is, is Jyotish normatief.

Het zegt niet alleen wie je bent.

Het zegt hoe je behoort te handelen.

Het individu staat niet centraal als autonoom ego,
maar als ziel in een morele kosmos.

Dat maakt het systeem:

- Strenger
- Serieuzer
- Spiritueler
- En voor sommigen ook zwaarder

Maar het biedt ook iets wat moderne systemen vaak missen:

Een gevoel van kosmische orde.

Bronnen

1. Flood, Gavin. An Introduction to Hinduism. Cambridge University Press, 1996.
2. Hart de Fouw, Robert & Dennis Svoboda. Light on Life. Lotus Press, 1996.
3. Frawley, David. Astrology of the Seers. Lotus Press, 1990.
4. Padoux, André. Vac: The Concept of the Word in Selected Hindu Tantras. SUNY Press, 1990.
5. Rao, B.V. Raman. How to Judge a Horoscope. Motilal Banarsidass, 1997.

DEEL IV – Indonesische systemen

7. Tijd als energieveld

Binnen de Javaanse traditie wordt tijd niet primair gezien als lineair verloop, noch uitsluitend als kosmische lotsstructuur.

Tijd is een veld van kwaliteiten.

Een dag is niet zomaar een datum.

Zij draagt een karakter.

De primbon-traditie, een verzameling van kalenderkennis, symboliek en praktische levensrichtlijnen, werkt met verschillende overlappende tijdslagen:

- Weton
- Pawukon (Wuku-cyclus)
- Neptu-waarden
- Pasaran (vijfdaagse cyclus)

Hier wordt tijd geen klok, maar atmosfeer.

Weton

Het weton-systeem combineert twee cycli:

- De zeven-daagse week (Saptawara)
- De vijf-daagse marktweek (Pasaran)

Samen vormen zij een cyclus van 35 dagen.

Elke combinatie, bijvoorbeeld Minggu Pahing of Senin Wage, heeft een specifieke energetische kwaliteit.

De weton van een geboorte wordt beschouwd als persoonlijk ritme.

Niet als karakter in psychologische zin,
maar als basistoon van iemands levensenergie.

Waar Westerse astrologie kijkt naar planeetstanden,
en Jyotish naar karmische patronen,
kijkt weton naar tijd van incarnatie.

Het moment bepaalt het patroon.

Neptu

Elke dag in zowel de zeven- als vijfdaagse cyclus heeft een numerieke waarde, de zogenaamde neptu.

Voorbeeld:

- Minggu = 5
- Pahing = 9
- Totaal = 14

Dit getal is geen willekeurige som.

Het functioneert als energetische sleutel.

Neptu wordt gebruikt om:

- Compatibiliteit (jodoh) te berekenen
- Gunstige huwelijksdata te bepalen
- Reisadvies te geven
- Activiteiten te plannen

Het systeem is wiskundig eenvoudig, maar symbolisch rijk.

Neptu is geen “geluksgetal”.

Het is een balanswaarde.

Het geeft aan hoeveel druk of lichtheid een dag draagt.

Sommige combinaties worden gezien als entheng (licht).

Andere als zwaar of karmisch geladen.

Hier verschijnt een subtiele overeenkomst met Jyotish:

Ook hier is niet elke dag gelijk.

Maar anders dan Jyotish is dit systeem minder moreel en meer praktisch.

Wuku (Pawukon-cyclus)

De Pawukon-cyclus bestaat uit 30 wuku's van elk zeven dagen, samen 210 dagen.¹

Elke wuku heeft:

- Een naam
- Een mythische achtergrond
- Een beschermende kracht
- Een specifieke tendens

Bijvoorbeeld:

- Wuku Sinta → begin, aanzet, beweging
- Wuku Prangbakat → confrontatie, waarheid, helderheid

De wuku fungeert als achtergrondkleur van tijd.

Waar de weton het persoonlijke ritme toont,

toont de wuku het grotere tijdsveld waarin men zich bevindt.

Dit systeem is niet fatalistisch.

Het zegt niet: dit zal gebeuren.

Het zegt: dit is de sfeer waarin je handelt.

Tijd als energieveld

Het fundamentele verschil met Westerse en Vedische systemen is dit:

De Javaanse kalender is minder gericht op identiteit en minder op karma.

Zij is gericht op harmonie.

De vraag is niet:

Wie ben ik?

Of:

Wat is mijn lot?

Maar:

Wanneer is het passend?

Het systeem helpt bij:

- Timing
- Afstemming
- Ritmebewustzijn

Tijd wordt ervaren als levend.

Niet neutraal.

Niet mechanisch.

Maar beziel.

Vergelijking met eerdere systemen

Systeem	Kernvraag	Mensbeeld
Westers	Wie ben ik?	Psychologisch individu
Jyotish	Wat is mijn karma/dharma?	Ziel in morele kosmos
Javaans	Wanneer is het passend?	Mens in ritmisch tijdsveld

Het Indonesische systeem is minder individualistisch.

Het is relationeel.

Het individu is onderdeel van gemeenschap, natuur, ritme.

Sterk punt

Primbon-systemen bieden iets wat moderne mensen vaak missen:

Ritme.

Zij leren:

Niet elke dag is geschikt voor elke handeling.

Niet elke periode vraagt dezelfde energie.

In een wereld die alles permanent mogelijk maakt,
herinnert het Javaanse systeem aan timing.

En timing is een vorm van wijsheid.

Bronverwijzing

1. Geertz, Clifford. The Religion of Java. University of Chicago Press, 1960.
2. Ricklefs, M.C. Mystic Synthesis in Java. EastBridge, 2006.
3. Hadiwijoyo, Harun. Kebatinan dan Tradisi Jawa. Jakarta, 1985.
4. Woodward, Mark. Islam in Java. University of Arizona Press, 1989.

8. De sociale dimensie

Waar Westerse astrologie de nadruk legt op persoonlijke identiteit,
en Jyotish op individuele karma en dharma,
plaatst de Javaanse primbon-traditie de mens primair in een sociaal veld.

Het systeem is relationeel.

Men wordt niet alleen geboren met een weton.

Men wordt geboren in een netwerk.

Familie.

Gemeenschap.

Traditie.

Ritme.

Astrologie wordt hier geen introspectieve spiegel,
maar een instrument voor afstemming.

Harmonie

Het kernbegrip in de Javaanse cultuur is rukun, harmonie.

Harmonie betekent niet conflictloosheid,
maar evenwicht.

In dit perspectief is tijd een factor in sociale stabiliteit.

Een huwelijk, verhuizing of ceremonie wordt niet gepland op basis van persoonlijke voorkeur, maar op basis van collectieve geschiktheid.

De vraag luidt niet:

Wil ik dit?

Maar:

Is dit het juiste moment voor ons?

De primbon fungeert als kalibratie-instrument voor sociale energie.

Jodoh

Binnen het weton-systeem wordt compatibiliteit berekend via neptu-sommen.

Twee personen brengen hun respectieve neptu-waarden samen.

De uitkomst (vaak via deling of reductie) geeft een categorie zoals:

- **Pesthi – rustige harmonie**
- **Sujanana – spanningen of misverstanden**
- **Topo – beproeving**
- **Ratu – sterke aantrekkingskracht**

- **Sri – overvloed**

Deze categorieën beschrijven geen psychologische types.

Zij beschrijven relationele dynamiek.

Het systeem is pragmatisch.

Niet: passen onze karakters bij elkaar?

Maar: hoe zal onze gezamenlijke energie stromen?

Belangrijk is dat jodoh geen absolute veroordeling is.

Een “moeilijke” uitkomst betekent niet dat een relatie onmogelijk is.

Zij wijst op noodzakelijke inspanning.

Hier verschilt het systeem subtiel van fatalistische interpretaties.

Het doel is harmonie, niet perfectie.

Collectieve afstemming

De sociale dimensie gaat verder dan romantiek.

Primbon wordt gebruikt voor:

- Gemeentelijke rituelen
- Landbouw
- Bouwprojecten
- Familiebesluiten
- Koningschap en hofceremonies

In de Javaanse hofcultuur (keraton) speelt timing een centrale rol.

Een ceremonie wordt niet slechts gepland.

Zij wordt afgestemd op het grotere ritme.

Hier zien we de politieke dimensie van tijd.

De vorst is niet alleen heerser, maar bewaker van kosmische orde.

De kalender is een instrument van stabiliteit.

Dit maakt het systeem fundamenteel collectief.

Relationeel mensbeeld

In primbon is de mens:

- Geen autonoom individu
- Geen geïsoleerde ziel
- Maar knooppunt in een netwerk van ritme

Vrije wil bestaat, maar binnen sociale context.

Besluiten worden gewogen tegen harmonie.

Dit verklaart waarom het systeem minder introspectief is.

Het is gericht op samenleven.

Sterk punt

Primbon = relationeel en ritmisch model

Waar Westerse astrologie zegt:

Ontdek jezelf.

En Jyotish zegt:

Leef je karma.

Zegt de Javaanse traditie:

Leef in harmonie met tijd en gemeenschap.

Dit maakt het systeem:

- Praktisch
- Sociaal
- Cultureel verankerd
- Minder individualistisch

Het biedt geen diep psychologisch zelfonderzoek.

Het biedt afstemming.

In een moderne wereld waarin autonomie centraal staat, kan dit systeem archaïsch lijken.

Maar misschien herinnert het aan iets wat verloren is gegaan:

Dat het leven niet alleen persoonlijk is.

Maar gedeeld.

Bronnen

1. Geertz, Clifford. The Religion of Java. University of Chicago Press, 1960.
2. Ricklefs, M.C. Mystic Synthesis in Java. EastBridge, 2006.
3. Florida, Nancy. Writing the Past, Inscribing the Future. Duke University Press, 1995.
4. Woodward, Mark. Islam in Java. University of Arizona Press, 1989.

9. Wat zeggen ze over karakter?

Astrologie pretendeert inzicht te geven in wie wij zijn.

Maar wat “karakter” betekent, verschilt fundamenteel per systeem.

Is karakter persoonlijkheid?

Is het karma?

Is het sociale positie binnen ritme?

De drie tradities geven drie verschillende antwoorden.

Westers: karakter als psychologische structuur

In de moderne Westerse astrologie wordt karakter gezien als een psychologisch patroon.¹

Zon, Maan en Ascendant vormen samen een persoonlijk profiel:

- Zon → kernidentiteit, ego, wil
- Maan → emotionele aard
- Ascendant → sociale presentatie

Sinds de twintigste eeuw, onder invloed van Jungiaanse psychologie, werd astrologie sterk geïnternaliseerd.²

De horoscoop werd een kaart van het innerlijk.

Karakter betekent hier:

- Persoonlijheidsstructuur
- Archetypen
- Drijfveren
- Zelfontwikkeling

Het doel is integratie.

Niet voorspellen, maar begrijpen.

Het individu staat centraal als autonoom zelf.

Sterk punt:

Het model sluit goed aan bij moderne psychologische cultuur.

Jyotish: karakter als karmische erfenis

In Jyotish wordt karakter niet primair gezien als psychologische voorkeur, maar als gevolg van karmische oorzaken.³

De geboortehoroscoop toont:

- Samskara's (mentale indrukken uit het verleden)
- Vasana's (neigingen)

- Onverwerkte lessen

Karakter is dus niet alleen wie je “bent”, maar wat je meebrengt.

Een sterke Mars betekent niet enkel assertiviteit.

Het kan wijzen op onvoltooide karmische thema’s rond strijd.

Een zwakke Saturnus is niet alleen onzekerheid.

Het kan wijzen op lessen rond verantwoordelijkheid.

Hier is karakter:

Moreel geladen.

Het bevat richting.

Het bevat verplichting.

Sterk punt:

Het systeem geeft diepte aan ervaring en plaatst karakter binnen een groter existentieel kader.

Primbon: karakter als relationele energie

In de Javaanse primbon-traditie wordt karakter niet los gezien van gemeenschap en tijd.⁴

Weton beschrijft geen innerlijk profiel in psychologische zin.

Het beschrijft een energetische basis die zich in relaties manifesteert.

Bijvoorbeeld:

- Lakuning Rembulan → verzorgend, verlichtend
- Lakuning Gunung → standvastig, gesloten, sterk onder druk

Maar deze typering functioneren vooral binnen sociale context.

Karakter is hier:

- Hoe men in harmonie functioneert
- Hoe men bijdraagt aan balans
- Hoe men samenvalt met tijdsritme

Het is geen introspectief model.

Het is een participatief model.

Sterk punt:

Karakter wordt altijd gezien in samenhang met anderen.

Drie mensbeelden

Systeem	Wat is karakter?	Mensbeeld
Westers	Psychologische structuur	Autonoom individu
Jyotish	Karmische erfenis	Ziel in morele kosmos
Primbon	Relationele energie	Mens in ritmisch netwerk

Deze verschillen zijn geen technische variaties.

Ze weerspiegelen diepere culturele opvattingen.

Het Westen benadrukt individualiteit.

India benadrukt kosmische orde.

Java benadrukt harmonie.

Waarom dit belangrijk is

Wanneer iemand zegt:

“Dit ben ik volgens mijn horoscoop.”

Dan moet eerst worden gevraagd:

Volgens welk systeem?

Want “ik” betekent in elk systeem iets anders.

Is het ego?

Is het karma?

Is het sociale rol?

Zonder deze nuance ontstaat verwarring.

Met deze nuance ontstaat inzicht.

Conclusie

Astrologie verdwijnt niet omdat zij verschillende lagen van menselijke ervaring aanspreekt.

- Het Westen zoekt zelfkennis.
- Jyotish zoekt morele richting.
- Primbon zoekt harmonie.

Drie antwoorden op één fundamentele vraag:

Wie ben ik, en hoe leef ik goed?

Bronnen

1. Greene, Liz. The Astrology of Fate. Weiser Books, 1984.
2. Jung, C.G. Synchronicity: An Acausal Connecting Principle. 1952.
3. Hart de Fouw & Svoboda. Light on Life. Lotus Press, 1996.
4. Geertz, Clifford. The Religion of Java. University of Chicago Press, 1960.

Relatie en crisis

Hoe de systemen omgaan met verbinding en breuk

Astrologie wordt zelden geraadpleegd in rustige tijden.

Mensen zoeken haar wanneer het om liefde of crisis gaat.

Daarom is de vraag niet alleen wat een systeem zegt over karakter, maar wat het zegt over:

- Relatie
- Conflict
- Verandering
- Lijden

Hier wordt het mensbeeld tastbaar.

RELATIE

Westers: synastrie

In de Westerse astrologie wordt relatie onderzocht via synastrie.¹

Twee horoscopen worden over elkaar gelegd.

Men kijkt naar:

- Planeetaspecten tussen de twee personen
- Maan–Venus interacties (emotionele resonantie)
- Zon–Mars dynamiek (aantrekking of strijd)
- Saturnus-contacten (duurzaamheid of beperking)

Relatie wordt hier psychologisch geïnterpreteerd.

De vraag luidt:

Hoe werken onze persoonlijkheden samen?

Spanning wordt gezien als groeimogelijkheid.

Harmonie wordt gezien als emotionele compatibiliteit.

De focus ligt op bewustwording.

Relatie is spiegel.

Jyotish: Gunamilan en Nakshatra

Binnen Jyotish wordt compatibiliteit traditioneel beoordeeld via Guna Milan, een systeem gebaseerd op nakshatra (maanconstellaties).²

Er worden acht factoren (Ashta Koota) vergeleken, waaronder:

- Gana (temperament)
- Nadi (energetische constitutie)
- Yoni (instinctieve aard)
- Graha Maitri (planetaire vriendschap)

Elke factor krijgt punten.

De totaalscore bepaalt de geschiktheid.

Maar het systeem is meer dan een score.

Het onderzoekt karmische samenhang.

De onderliggende vraag is:

Is deze relatie dharmisch passend?

Niet alleen emotionele harmonie telt,
maar karmische balans.

Relatie wordt hier gezien als gezamenlijke karmische reis.

Primbon: Neptu-som

In de Javaanse traditie wordt compatibiliteit berekend via de neptu-som.³

De neptu-waarden van beide personen worden opgeteld.

De uitkomst wordt gereduceerd volgens vaste patronen.

Daaruit volgen categorieën zoals:

- Pesthi (stabiel, rustig)
- Ratu (sterke aantrekkingskracht)
- Sujanan (conflict)
- Topo (beproeving)

Dit systeem is minder psychologisch en minder karmisch.

Het is relationeel-energetisch.

De vraag luidt:

Hoe stroomt onze gezamenlijke energie?

Niet: passen onze ego's?

Niet: delen wij karma?

Maar: is er harmonie in ritme?

Relatie wordt hier tijdsafstemming.

CRISIS

Astrologie wordt vooral geraadpleegd wanneer het misgaat.

Hier tonen de systemen hun diepste verschil.

Westers: transit

In de Westerse astrologie wordt crisis vaak verklaard via transits.⁴

Wanneer een actuele planeet een aspect maakt met een geboorteplaneet, ontstaat spanning.

Bijvoorbeeld:

- Saturnus op de Zon → druk, verantwoordelijkheid
- Uranus op de Maan → emotionele ontregeling
- Pluto op de Ascendant → identiteitscrisis

Crisis is hier:

Psychologische transformatie.

De onderliggende gedachte:

Het leven nodigt uit tot groei.

Jyotish: Dasha en Gochar

In Jyotish wordt crisis primair gezien binnen het dasha-systeem (levensfase) en secundair via gochar (transits).⁵

Een moeilijke periode kan samenhangen met:

- Een zware Saturnus-dasha
- Een Rahu-periode
- Een ongunstige transit van Saturnus over de Maan (Sade Sati)

Crisis is karmische uitwerking.

Niet toevallig.

Maar ook niet straf.

Zij dient verwerking.

De vraag is niet:

Waarom gebeurt dit mij?

Maar:

Wat vraagt dit van mij?

Primbon: tijdsveld

In de Javaanse traditie wordt crisis zelden volledig gepersonaliseerd.

Zij wordt vaak gezien als disharmonie in het tijdsveld.⁶

Een verkeerde timing kan:

- Relaties verstoren
- Ondernemingen mislukken
- Onrust veroorzaken

Crisis wordt hier minder geïnterpreteerd als innerlijke breuk en meer als:

Misafstemming met ritme.

De oplossing is niet introspectie of karmische analyse,
maar herijking van timing.

Dit maakt het systeem praktisch.

En soms nuchter.

Vergelijking

Thema	Westers	Jyotish	Primbon
Relatie	Psychologische interactie	Karmische compatibiliteit	Energetische harmonie
Crisis	Transit (groei)	Dasha/karma (les)	Tijdsdisharmonie

Wat valt op?

Het Westen zoekt betekenis in innerlijke ontwikkeling.

Jyotish zoekt betekenis in karmische orde.

Primbon zoekt betekenis in afstemming.

Alle drie proberen chaos te duiden.

Maar zij doen dat vanuit verschillende culturele vooronderstellingen.

En misschien verklaart dat waarom astrologie nooit verdwijnt.

Zij biedt:

- Structuur
- Verklaring
- Ritme

En vooral:

Zij plaatst het individu niet in een lege wereld.

Bronnen

1. Greene, Liz. *Relating*. Weiser Books, 1977.
2. Hart de Fouw & Svoboda. *Light on Life*. Lotus Press, 1996.
3. Geertz, Clifford. *The Religion of Java*. University of Chicago Press, 1960.
4. Arroyo, Stephen. *Astrology, Psychology and the Four Elements*. CRCS, 1975.
5. Frawley, David. *Astrology of the Seers*. Lotus Press, 1990.
6. Ricklefs, M.C. *Mystic Synthesis in Java*. EastBridge, 2006.

10. Is het waar?

De vraag die telkens terugkeert is niet:

Werkt astrologie?

Maar:

Is het waar?

En nog preciezer:

- Werkt het als spiegel?
- Werkt het als structuur?
- Werkt het als moreel kompas?

Dit hoofdstuk vraagt om voorzichtigheid.

Niet om verdediging.

Niet om ontmaskering.

Maar om onderscheid.

Niet alleen empirische waarheid

Wanneer men vraagt of astrologie waar is, bedoelt men vaak:

Kan het worden bewezen?

Is het meetbaar?

Is het reproduceerbaar?

Als men astrologie beschouwt als natuurwet — als causale kracht van planeten op karakter of gebeurtenissen — dan wordt zij kwetsbaar. Moderne wetenschappelijke tests hebben herhaaldelijk geen overtuigend bewijs geleverd dat astrologische voorspellingen betrouwbaarder zijn dan toeval.

Dat moet eerlijk gezegd worden.

Maar daarmee is niet alles gezegd.

Want waarheid is niet éénvormig.

Er is meer dan één manier waarop iets waar kan zijn in een mensenleven.

Werkt het als spiegel?

In de Westerse astrologie functioneert de horoscoop vaak als psychologische spiegel.

Zij geeft taal aan innerlijke conflicten, talenten, verlangens.

Wanneer iemand zich herkent in zijn Zon of Maan, gebeurt er iets wezenlijks:

Niet omdat Mars werkelijk agressie “veroorzaakt”,
maar omdat een symbolische taal een innerlijke ervaring benoemt.

Waarheid verschijnt hier als herkenning.

Niet als bewijs,
maar als inzicht.

Het gevaar is duidelijk: algemene beschrijvingen kunnen gemakkelijk herkenning oproepen.
Mensen herkennen zich vaak in brede typering. Maar dat maakt de ervaring niet automatisch betekenisloos.

Een spiegel kan vertekenen.
Maar zij kan ook verduidelijken.

Werkt het als structuur?

Misschien is dit de krachtigste dimensie.

Astrologie biedt structuur.

Zij ordent gebeurtenissen in cycli.

Zij plaatst crises in fases.
Zij geeft begin en einde een plaats.

In plaats van willekeur ontstaat patroon.

Westerse transits,
Vedische dasha's,
Javaanse wuku-cycli —

alle drie maken tijd leesbaar.

Hier is astrologie geen verklaring van oorzaken,
maar een ordeningsinstrument.

En orde heeft psychologische en sociale waarde.

De mens kan beter leven in een wereld die betekenisvol is dan in een wereld die volstrekt willekeurig aanvoelt.

Werkt het als moreel kompas?

Hier wordt het verschil tussen de systemen zichtbaar.

De moderne Westerse astrologie is zelden normatief. Zij helpt begrijpen, maar schrijft weinig voor.

Jyotish daarentegen is expliciet moreel. Zij spreekt over dharma, verantwoordelijkheid en correctie.
Zij veronderstelt dat handelen ertoe doet.

Primbon is minder moralistisch, maar wel normatief in sociale zin. Zij vraagt om harmonie, om timing, om afstemming op het grotere geheel.

Hier verschijnt astrologie als gedragsmodel.

Niet: wie ben ik?

Maar: hoe handel ik passend?

In die zin kan astrologie functioneren als kompas.

Niet als dwang.
Maar als richting.

Waarom blijft het bestaan?

Astrologie verdwijnt niet omdat zij een natuurwet is.
Zij blijft bestaan omdat zij meerdere menselijke behoeften aanspreekt:

- De behoefte aan zelfbegrip
- De behoefte aan structuur
- De behoefte aan morele richting
- De behoefte aan harmonie

Wanneer mensen zeggen dat zij “geloven in de sterren”, bedoelen zij vaak niet dat zij geloven dat de planeten mechanisch hun leven besturen.

Zij bedoelen dat zij geloven in een samenhang.

In een kosmos die niet leeg is.

In een tijd die betekenis draagt.

Een volwassen positie

Een volwassen benadering vraagt twee dingen tegelijk:

Eerlijkheid over empirische beperkingen.

En openheid voor existentiële waarde.

Astrologie hoeft geen natuurkunde te zijn om betekenis te hebben.

Maar zij mag ook geen onbetwistbare autoriteit worden.

Wanneer zij als spiegel wordt gebruikt, kan zij verdiepen.

Wanneer zij als structuur wordt gebruikt, kan zij ordenen.

Wanneer zij als kompas wordt gebruikt, kan zij richting geven.

Maar wanneer zij wordt gebruikt om verantwoordelijkheid te ontlopen of angst te verkopen, verliest zij haar waarde.

Slotgedachte

Misschien is de juiste vraag niet:

Is het waar?

Maar:

Welke vorm van waarheid zoeken wij wanneer wij naar de sterren kijken?

Zo eindigt dit hoofdstuk niet met een oordeel,
maar met een onderscheid.

En onderscheid is vaak het begin van wijsheid.

DEEL V – Wat zoeken mensen eigenlijk?

Astrologie is nooit alleen een systeem.

Zij is een antwoord.

Maar waarop?

Wanneer mensen hun geboortegegevens invoeren,
wanneer zij hun weton berekenen,
wanneer zij vragen naar hun dasha of hun compatibiliteit —
wat zoeken zij werkelijk?

Niet alleen kennis.

Maar houvast.

Dit deel gaat niet over systemen.

Het gaat over de menselijke behoefte achter die systemen.

11. Controle of betekenis?

Veel kritiek op astrologie gaat uit van één aanname:

Mensen gebruiken haar omdat zij controle willen.

En soms is dat waar.

Wanneer het leven onvoorspelbaar wordt, ziekte, relatiebreuk, verlies, ontstaat een verlangen naar structuur. Een horoscoop kan dan ,voelen als grip.

Maar controle is niet hetzelfde als betekenis.

Controle zegt:

Ik wil weten wat er gebeurt.

Betekenis zegt:

Ik wil begrijpen waarom het ertoe doet.

Dat zijn twee verschillende verlangens.

Astrologie kan gebruikt worden als illusie van controle
maar zij kan ook functioneren als taal van betekenis.

Het verschil ligt niet in het systeem.

Het ligt in de houding van de gebruiker.

Wie vraagt:

“Wat gaat er gebeuren?”
zoekt controle.

Wie vraagt:

“Wat vraagt dit van mij?”
zoekt betekenis.

Daar zit een volwassen onderscheid.

12. De angst voor toeval

Misschien is het diepste motief niet controle, maar angst voor willekeur.

Een wereld zonder patroon kan voelen als een wereld zonder rechtvaardigheid.

Als alles toeval is,
wat betekent lijden dan?

Wat betekent succes?

Wat betekent ontmoeting?

Astrologie biedt een alternatief voor radicale willekeur.

Zij zegt niet dat alles voorspelbaar is.

Maar zij suggereert dat gebeurtenissen niet volstrekt los staan van een groter geheel.

Dat idee is troostrijk.

Niet omdat het alles oplost,
maar omdat het het gevoel geeft dat men niet in een lege ruimte leeft.

De mens heeft moeite met chaos zonder kader.

En daarom zoekt hij patronen.

13. De troost van patroon

Een patroon maakt lijden draaglijker.

Wanneer een crisis kan worden geplaatst in een transit, een dasha of een tijdsveld, krijgt zij begin en einde.

Zij wordt fase.

Niet eindpunt.

Dat verandert de ervaring.

Een transit gaat voorbij.
Een dasha wisselt.

Een wuku draait door.

Het besef dat tijd cyclisch is, biedt hoop.

Zelfs wanneer astrologie niet empirisch bewijsbaar is, kan zij psychologisch stabiliserend werken.

Zij zegt impliciet:

Dit is een periode.
Niet je hele leven.

Dat is geen kleine troost.

14. De gevaren van afhankelijkheid

Maar hier ligt ook het gevaar.

Wanneer astrologie niet als spiegel maar als autoriteit wordt gebruikt, kan zij verantwoordelijkheid ondermijnen.

Wanneer iemand zegt:

“Mijn horoscoop staat het niet toe.”

“Mijn dasha is slecht, dus het heeft geen zin.”

“Mijn neptu is ongunstig, dus ik kan niets doen.”

dan wordt het systeem een excuus.

Daar verliest astrologie haar volwassenheid.

Elk systeem kan verstarren:

- Westers kan verzanden in zelfanalyse zonder actie.
- Jyotish kan fatalistisch worden als karma verkeerd begrepen wordt.
- Primbon kan sociale druk versterken wanneer harmonie boven eerlijkheid wordt geplaatst.

Afhankelijkheid ontstaat wanneer het systeem de plaats inneemt van innerlijk oordeel.

Dan wordt het geen hulpmiddel meer,
maar een externe macht.

Een volwassen benadering vraagt daarom om evenwicht:

Gebruik het systeem.

Word er niet door gebruikt.

Wat zoeken mensen eigenlijk?

Misschien zoeken mensen geen voorspelling.

Misschien zoeken zij:

- Begrip
- Plaatsing
- Orde
- Richting

Misschien zoeken zij bevestiging dat hun leven betekenis heeft.

Niet noodzakelijk omdat sterren dat objectief bewijzen,
maar omdat symbolen helpen om ervaring te dragen.

Dat maakt astrologie niet automatisch waar in wetenschappelijke zin.

Maar het maakt haar begrijpelijk in menselijke zin.

En dat onderscheid maakt dit boek volwassen.

DEEL VI – Mijn synthese

15. Wat combineer je?

Na alles wat voorafging, psychologie, karma, ritme, kritiek, troost, gevaar, blijft de vraag:

Wat doe je ermee?

Niet:

Welk systeem heeft gelijk?

Maar:

Wat neem je mee?

Een volwassen synthese zoekt geen uniformiteit.

Zij erkent verschillen.

Zij probeert niet te bewijzen dat alles hetzelfde zegt.

Zij accepteert dat elk systeem een andere invalshoek heeft.

Drie lenzen.

Eén werkelijkheid.

Westers → Zelfkennis

De Westerse astrologie biedt taal voor het innerlijk.

Zij helpt bij:

- Het herkennen van patronen
- Het benoemen van talenten
- Het zien van schaduwzijden
- Het begrijpen van relationele dynamiek

Zij sluit aan bij een cultuur waarin identiteit centraal staat.

Hier leer je:

Wie ben ik?

Waar zit mijn kracht?

Waar saboteer ik mezelf?

Het sterke punt van dit systeem is introspectie.

Het leert je naar binnen kijken.

Maar het risico is ook duidelijk:

men kan blijven analyseren zonder te handelen.

Jyotish → Karmische richting

Jyotish voegt ernst toe.

Waar de Westerse astrologie vraagt wie je bent,
vraagt Jyotish waarvoor je verantwoordelijk bent.

Zij plaatst je leven in een groter moreel kader.

Dasha's herinneren eraan dat niet elke periode hetzelfde vraagt.

Remedies herinneren eraan dat gedrag ertoe doet.

Dharma herinnert eraan dat vrijheid niet vrijblijvend is.

Hier leer je:

Wat vraagt dit leven van mij?

Niet als straf.

Maar als richting.

Het sterke punt van Jyotish is morele diepte.

Maar het risico is zwaarheid of fatalisme wanneer karma verkeerd wordt begrepen.

Primbon → Timing en harmonie

De Javaanse systemen brengen iets anders.

Zij brengen ritme.

Zij zeggen niet primair wie je bent of wat je moet doen.

Zij zeggen:

Wanneer is het passend?

Weton herinnert aan persoonlijke basisenergie.

Wuku plaatst je in een groter tijdsveld.

Neptu helpt bij relationele afstemming.

Hier leer je:

Niet alles tegelijk.

Niet elk moment is gelijk.

Timing is wijsheid.

Het sterke punt van primbon is relationele harmonie.

Het risico is conformisme wanneer harmonie boven waarheid wordt geplaatst.

Geen gelijk, maar perspectief

De fout zou zijn om te zeggen:

Ze zeggen allemaal hetzelfde.

Dat doen ze niet.

Zij spreken verschillende talen.

Maar talen kunnen elkaar aanvullen.

De Westerse astrologie geeft inzicht in het innerlijk.
Jyotish geeft richting in het handelen.
Primbon geeft gevoeligheid voor timing en gemeenschap.
Samen vormen zij geen absoluut systeem.
Zij vormen een meervoudig perspectief.

Drie lenzen op één werkelijkheid

Stel je een landschap voor.
Met één lens zie je de details van het gezicht — psychologie.
Met een tweede lens zie je de grotere structuur — karma.
Met een derde lens zie je het licht en het seizoen — ritme.
Geen van de drie ontkent de andere.
Zij benadrukken verschillende aspecten.
Een volwassen houding is daarom niet:
“Ik geloof hierin.”
Maar:
“Ik kijk hierdoor.”
Dat verschil is essentieel.

De kern van de synthese

De synthese is geen theorie.
Zij is houding.

- Gebruik Westerse astrologie om jezelf te begrijpen.
- Gebruik Jyotish om verantwoordelijkheid te verdiepen.
- Gebruik Primbon om ritme en harmonie te respecteren.

Maar behoud altijd:
Zelfreflectie.
Vrijheid.
Kritisch onderscheid.

Niet de sterren bepalen je leven.
Maar misschien helpen zij je het leven beter te lezen.

Slotgedachte

De volwassen synthese is geen geloofssysteem.
Zij is een manier van kijken.

En misschien is dat de diepste waarheid van astrologie:

Niet dat zij het universum verklaart.

Maar dat zij ons leert aandachtiger te leven binnen dat universum.

1) Drie systemen, drie manieren waarop cultuur “tijd” leest

A. Westers (tropisch) — ontstaan uit seizoenen en psyche

Westerse astrologie (zoals die vandaag in Europa het meest gebruikt wordt) is historisch gegroeid uit Hellenistische astrologie (Babylonisch + Grieks), en later in de moderne tijd sterk psychologisch geworden: identiteit, karakter, ontwikkelingsweg.

De kern is vaak: de Zon (zonnebeeld) als “ik”, en de rest als lagen daar omheen. Het westerse systeem gebruikt meestal de tropische dierenriem: 0° Ram = lente-equinox. Daardoor is het sterk gekoppeld aan seizoens-ritme, niet direct aan de werkelijke sterrenhemel.

Wat het ‘wil’ doen: innerlijke structuur en zelfkennis beschrijven.

B. Jyotish (Vedisch, siderisch) — ontstaan uit kosmische orde, karma en timing

Jyotish is ouder in spirituele vorm, en staat veel dichterbij een religieus-filosofische tijdsleer. Het werkt met de siderische dierenriem (werkelijke sterrenpositie, gecorrigeerd met ayanamsa), en legt veel nadruk op:

- karmische aanleg
- morele richting (dharma)
- **tijdcycli (dasha's) en timing (muhurta/panchang)**

In jouw eigen B-NICE Jyotish-tekst staat het heel helder: het doel is niet “waarzeggen”, maar begrijpen hoe ritme tussen hemel en mens werkt, als diagnose-instrument van tijd en aanleg.

a7cf450f-c160-4baf-a62f-698b144...

Wat het ‘wil’ doen: je levensrichting en karmische lessen duiden, plus “wanneer” iets rijp is.

C. Primbon / Weton / Pawukon — ontstaan uit sociale harmonie en ritmische tijd

Primbon is in de kern geen “sterrenkaart”, maar een **kalender-beschavingsmodel**: het koppelt menselijke

keuzes aan ritmes (dagen, pasaran, wuku, neptu), zodat je afstemt op:

- het sociale veld (jodoh, harmonie, timing)
- het “klimaat van de dag”
- de dynamiek van een langere cyclus (wuku, 210 dagen)

In jouw Primbon-PDF staat die laag heel mooi uitgelegd: wuku als verdiepende achtergrondkleur bovenop weton/pasaran, binnen een 210-daagse cyclus.

158c0063-b184-4e57-be5e-5513918...

Wat het ‘wil’ doen: timing + afstemming + relatie met omgeving (collectief ritme).

2) Jouw uitkomsten per systeem

I. Primbon / Weton — jouw basisritme (geboorte-anker)

Weton: Minggu Pahing

- Minggu = 5
- Pahing = 9
- **Totaal neptu = 14**

158c0063-b184-4e57-be5e-5513918...

Watak / Lakuning: Lakuning Rembulan (“maan-weg”): verzorger, licht in de duisternis, empathisch.

158c0063-b184-4e57-be5e-5513918...

Pancasuda: $14 \div 5 \rightarrow \text{rest } 4 = \text{LARA}$ (beproeving/obstakels/karaktervorming).

158c0063-b184-4e57-be5e-5513918...

Wuku (geboorte-anker): je valt in **Wuku Sinta** (start, beweging, aanzet).

158c0063-b184-4e57-be5e-5513918...

Reis-larangan: voor Minggu Pahing geeft je systeem “zeer ongunstig om te reizen” (Betaljemur Adammakna).

158c0063-b184-4e57-be5e-5513918...

Dit is belangrijk: jouw Primbon-profiel is **maan/gevoel + zorg**, maar met de schaduwlaag **LARA**: het leven geeft je niet alleen “zachtheid”, maar ook *proeven, aanscherpen, leren dragen*. Dat is een karmische smaak, maar in primbon-taal: **beproeving als vorming**.

II. Jyotish — jouw kosmische “handtekening” (gegeven in je PDF)

Uit jouw Jyotish-print:

- Geboortedatum: 01-Mar-1964
- Tijd: 12:50
- Plaats: Venlo
- Ayanamsa: Lahiri
- **Nakshatra: Hasta**

a7cf450f-c160-4baf-a62f-698b144...

- Je toont ook de Rasi (D1) kaart in North én South style.

a7cf450f-c160-4baf-a62f-698b144...

Wat betekent Hasta als kern (zonder te doen alsof ik al je graden exact heb)?

Hasta is een maan-nakshatra met als sfeer: **hand, vaardigheid, maken, vormen, genezen, ordenen**. Het is praktisch-menselijk: je beïnvloedt de wereld door *handeling*, niet alleen door

theorie. Dat sluit opvallend aan op jouw echte leven: bouwen (stichting, website, projecten), conserveren (erfgoed), en vooral: **cultuur “in handen” nemen**.

En let op de symbolische brug: jouw Primbon noemt jou “Rembulan” (maan-metafoor), en Jyotish geeft een **maan-nakshatra** als kernpunt (Hasta). In beide systemen is de Maan (gevoel, ritme, draagvlak) niet bijzaak, maar hoofdlaag.

III. Westers (tropisch) — jouw “psychologische lens” (wat ik wél en níet exact kan doen)

Met alleen de info die je gaf (01-03-1964, 12:50, Venlo), kan ik **betrouwbaar** zeggen:

- **Zon in Vissen (1 maart valt tropisch vrijwel altijd in Vissen).**
Vissen = empathie, symboliek, spiritualiteit, kunst/cultuur, opoffering, compassie.

Voor de **Maan** en **Ascendant** wil ik je geen nep-precisie geven zonder ephemerisberekening (graden + huizen). Maar we hebben een sterke hint vanuit Jyotish:

- Jyotish zegt: Moon nakshatra Hasta (siderisch gebied rond Maagd).

a7cf450f-c160-4baf-a62f-698b144...

- Als de Maan siderisch in/tegen Maagd aan zit, dan staat de Maan tropisch vaak rond Weegschaal (door ayanamsa-verschil).

Dus als westers-psychologische duiding (met duidelijke disclaimer):

- **Vissen-Zon + (waarschijnlijk) Weegschaal-Maan = empathie (Vissen) + harmonie/relatie-esthetiek (Weegschaal).**
Dat lijkt verdacht goed op jouw primbon-lijn: relationeel, harmonie, zorg, “licht brengen”, maar óók gevoelig voor “te veel dragen” (LARA) als je jezelf vergeet.

3) De vergelijking — waar vallen ze verrassend samen?

Overeenkomst 1: jouw kern is “maan-ritme” (gevoel, draagvlak) + dienstbaarheid

- Primbon: Lakuning Rembulan (maan-metafoor)

158c0063-b184-4e57-be5e-5513918...

- Jyotish: Hasta (de hand die vormt/heelt/werkt)

a7cf450f-c160-4baf-a62f-698b144...

- Westers: Vissen (compassie, betekenis, spiritualiteit)

Drie talen, één thema: jij bent niet gebouwd als “koude strateeg”, maar als iemand die zin, verbinding en cultuur bewaakt.

Overeenkomst 2: “karmische laag” verschijnt in elk systeem, maar anders verpakt

Jij vroeg letterlijk om de karmische lagen. In jouw data zie ik die zo:

- **Primbon karmisch (ritmisch-menselijk):** *LARA* = beproeving/obstakels → karaktervorming.

158c0063-b184-4e57-be5e-5513918...

- **Jyotish karmisch (moreel-kosmisch):** het systeem zelf definieert aanleg als “karmische kaart” en werkt met tijdcycli; jouw eigen tekst zegt: sterke krachten vs karmische lessen, plus tijdlagen.

a7cf450f-c160-4baf-a62f-698b144...

- **Westers karmisch (psychologisch):** niet “karma” als wet, maar als schaduwpatroon: Vissen kan zichzelf verliezen in opoffering; Weegschaal kan zichzelf verliezen in harmonie; dat wordt dan “les”: grenzen, keuzes, ruggengraat.

Dezelfde menselijke ervaring (dragend leven, verantwoordelijkheid, offers) krijgt drie verklaringen:

- *primbon*: “tijdveld + beproeving”
- *gyotish*: “karmische les + periode”
- *westers*: “psychologische schaduw + groei”

Overeenkomst 3: timing (petangan) en “cosmische timing” (jyotish) lijken soms samen te vallen

Je noemt het opmerkelijke punt: *petangan* (puur mathematisch) lijkt overeen te komen met *jyotish*. Dat is intrigerend, en het gebeurt vaker dan mensen denken — niet omdat de formules dezelfde oorsprong hebben, maar omdat beide systemen uiteindelijk *ritmische orde* zoeken.

- Petangan verdeelt de dag in kwaliteitsvakken (gunstig/ongunstig).

158c0063-b184-4e57-be5e-5513918...

- Jyotish heeft óók het idee van tijdskwaliteit (muhurta/panchang), en jouw tekst noemt dat expliciet.

a7cf450f-c160-4baf-a62f-698b144...

Mijn uitleg waarom dit kan “matchen”, zelfs als de bronnen anders zijn:

1. Beide werken met cycli (herhalende patronen)
2. Beide zijn praktisch bedoeld: wanneer doe je iets wel/niet?
3. In de praktijk test je het op ervaring: je onthoudt de treffers (en dat versterkt het model)

Dus ja: het is opmerkelijk — maar niet magisch onverklaarbaar. Het is precies wat je boektitel zegt: Waarom wij in de sterren geloven — omdat het leven zélf cyclisch aanvoelt.

4) Jouw relatie (Melanie) — hoe past dat in je primbon-taal?

In je primbon-output zie ik een jodoh-uitkomst:

- Som: $14 + 12 = 26$
- mod 9 → 8

- **Pesthi: rustige harmonie; veilig/stabiel; weinig drama.**

158c0063-b184-4e57-be5e-5513918...

Dit is typisch primbon: relatie is niet “romantisch verhaal”, maar **sociale stabiliteit**: hoe jullie ritmes mengen. **Pesthi** is in die logica niet “vuurwerk”, maar “huis op stevige grond”.

Als je dit naast (waarschijnlijk) Weegschaal-maan legt (harmonie, partnerschap), dan wordt het een mooie

driehoek:

- Westers: relatie als spiegel (synastrie)
- Jyotish: relatie als dharma/karmische compatibiliteit
- Primbon: relatie als harmonie van ritme (neptu-som)

5) En dan de grote vraag: zit er “iets” in sterren en kosmos?

Als je eerlijk kijkt, kom je bij drie mogelijke waarheden tegelijk:

1) Ja — er is “iets”, maar niet zoals mensen hopen

Niet “planeten veroorzaken gebeurtenissen”, maar:

kosmos en mens delen ritme. Jij ziet dat omdat je nu drie ritmes naast elkaar legt (Primbon, Jyotish, Westers) en merkt dat er overlappen ontstaan.

2) Ja — het werkt als spiegel, en dat is al echt

Een spiegel is geen leugen. Als een systeem jou:

- taal geeft voor innerlijke lagen (Vissen)
 - structuur geeft voor morele groei (Jyotish)
 - timing geeft voor handelen (Primbon)
- ...dan is dat al een werkzame waarheid: betekenis die richting geeft.

3) En toch: voorzichtigheid is wijsheid

De volwassen positie (en die past bij jou, traditioneel én vooruitkijkend) is:

- gebruik systemen als lenzen
- toets ze aan levenservaring
- laat nooit één lens je gevangen zetten

Dat is ook precies waarom jij zei: “de AI-analyse maakt het uniek”. Want die analyse kan verbinden, relativeren, vergelijken — zonder slaafs te geloven.

David Gallas februari 2026